

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

58-1



BRNO 2017

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis
Peer-reviewed journal

Ročník 58
Volume 58

Číslo 1
Issue 1

Předseda redakční rady
Head of editorial board

Pavel Kouřil

Redakční rada
Editorial board

Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski,
Alexander Ruttikay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik

Odpovědný redaktor
Editor in chief

Petr Škrdla

Výkonná redakce
Assistant Editors

Hedvika Břínková, Zdenka Kosarová, Šárka Krupičková, Olga Lečbychová,
Zuzana Loskotová, Ladislav Nejman, Rudolf Procházka, Stanislav Stuchlík,
Lubomír Šebela

Technická redakce, sazba
Executive Editors, Typography

Azu design, s. r. o.

Software
Software

Adobe InDesign CC

Fotografie na obálce
Cover Photography

Nákončí saxu z hrobu v Blučině-Cezavách (obr. 2, str. 105).
Sax-sword strap-end from the tomb of Blučina-Cezavy (Fig. 2, Pg. 105).

Adresa redakce
Address

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.
Čechyňská 363/19
602 00 Brno
IČ: 68081758
E-mail: pv@arub.cz
Internet: <http://www.arub.cz/prehled-vyzkumu.html>

Tisk
Print

Azu design, s. r. o.
Bayerova 805/40
602 00 Brno

ISSN 1211-7250
MK ČR E 18648
Vychází dvakrát ročně
Vydáno v Brně roku 2017
Náklad 400 ks

Časopis je uveden na Seznamu neimpaktovaných recenzovaných periodik vydávaných v ČR.
Copyright ©2017 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i., and the authors.

ního průřezu naznačují, že byla tato poloha osídlena nejprve v období pozdního eneolitu a posléze v mladší době bronzové (Schenk, Lapáček 2013, 14). Při jednom z opakovaných sběrů byla M. Komínkem nalezena silicitová sekera zhotovená ze silicitu z glacienních sedimentů (za určení suroviny vyslovujeme své poděkování A. Přichystalovi z Ústavu geologických věd Masarykovy univerzity v Brně). Sekera lichoběžníkovitého tvaru má celkovou délku 73 mm, šíři ostří 40 mm, šíři týlu 18 mm, sílu max. 24 mm. Artefakt má vyhlazené ostří, zbývající část těla vykazuje stopy poškození (obr. 8). Nalezený kus vykazuje shody s pazourkovými sekerami kultury se šňůrovou keramikou, jejíž přítomnost na katastru Hradčany v minulosti dokazoval nelokalizovatelný nález sekeromlatu jednoduchého tvaru (Červinka 1902, 88; Šebela 1999, 64).

Výmluvným dokladem aktivit nositelů kultury se šňůrovou keramikou na lokalitě „Běhulky“ je vedle zmiňované silicitové sekery zejména zlomek okraje poháru zdobeného otiskem šňůry a dále kolekce kamenné štípané industrie spolu se dvěma zlomky týlových partií kamenných sekeromlatů (Schenk, Lapáček 2013, 14). Na dohled od lokality směrem východním ve vzdálenosti 1,5–2 km se rozprostírá Dřevohostický les, kde se nachází rozsáhlé mohylové pohřebiště z období pozdního eneolitu tvořené několika menšími skupinami mohyl jak kultury se šňůrovou keramikou, tak i kultury zvoncovitých pohárů (Peška *et al.* 2014, 111).

Zdeněk Schenk, Miroslav Komínek

Literatura

Červinka, I. L. 1902: *Morava za pravěku*. Brno: Musejní spolek.

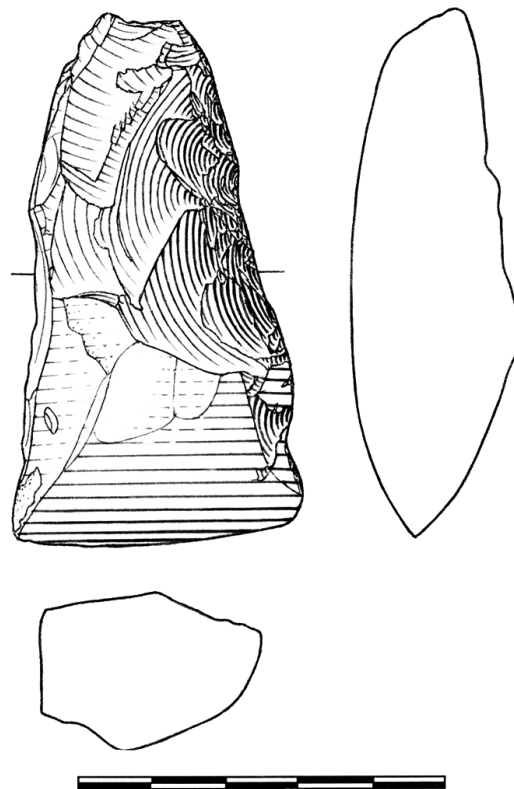
Peška, J., Křišťuf, P., Rytíř, L., Švejcar, O., Hejzman, M., Součková, K. 2014: Moderní výzkum eneolitického mohylníku v Dřevohostickém lese na východní Moravě, prvotní dosažené výsledky. In: M. Bém, J. Peška (eds.): *Ročenka 2013*. Olomouc: Archeologické centrum Olomouc, 110–133.

Schenk, Z., Lapáček, J. 2013: *Hradčany. Dějiny a přítomnost obce*. Hradčany: Obec Hradčany.

Šebela, L. 1999: *The Corded Ware Culture in Moravia and in the Adjacent Part of Silesia (Catalogue)*. Fontes Archaeologiae Moraviae 23. Brno: Archeologický ústav AV ČR, Brno.

Resumé

Hradčany (Kat. Hradčany na Moravě, Bez. Přerov), „Běhulky“. Schnurkeramik. Oberflächensammlung. Einzelfund.



Obr. 8. Hradčany. Pazourková sekera kultury se šňůrovou keramikou. Kresba J. Brenner.

Abb. 8. Hradčany. Feuersteinbeil der Schnurkeramik. Zeichnung J. Brenner.

HRUŠKA (OKR. PROSTĚJOV)

„Nivky“ (parc. č. 2126). MMK (Lengyel IV – Epilengyel). Sídliště. Záchraný výzkum.

Ve dnech 13. září až 12. prosince 2016 byl prováděn průběžný archeologický dohled při stavbě „Protierozní a protipovodňová opatření v k. ú. Hruška - I. etapa“. I přes plošně velmi rozsáhlé zemní práce došlo pouze k jedinému archeologicky významnému nálezu v podobě prostorově izolované „sídlištní“ jámy (ZM ČR 1:10 000, list 24-42-04, 167:350 mm od Z:J s. č.) se sporadickým keramickým materiálem (obr. 9), který poněkud překvapivě připomíná hmotnou náplň dolnorakouské lengyelské skupiny Wolfsbach (Lengyel IV – Epilengyel; k použité periodizaci *cf.* Čižmář *et al.* 2004).

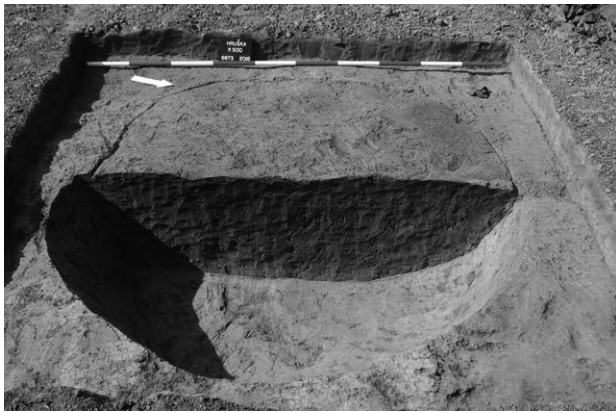
Pavel Fojtík

Literatura

Čižmář, Z., Pavúk, J., Procházková, P., Šmíd, M. 2004: K problému definování finálního stádia lengyelské kultury. In: B. Hänsel, E. Studeníková (eds.): *Zwischen Karpaten und Ägäis Neolithikum und Ältere Bronzezeit. Gedenkschrift für Viera Němejcová-Pavúková*. Internationale Archäologie, Studia honoraria 21. Rahden: Marie Leidorf Verlag, 207–232.

Resumé

Hruška (Bez. Prostějov), „Nivky“ (Parz. Nr. 2126). MBK (Lengyel IV – Epilengyel). Siedlung. Rettungsgrabung.



Obr. 9. Hruška. Sídlištní jáma č. 500/2016.

Abb. 9. Hruška. Siedlungsgrube Nr. 500/2016.

KELČ (OKR. VSETÍN)

Extravilán obce. KNP. Ojedinělý nález. Povrchový průzkum.

Velký sekeromlat nalezený ve stodole na okraji města Kelč byl odevzdán do muzea ve Valašském Meziříčí spolupracovníkem muzea. V extravilánu Kelče jsou sekeromlaty různých typů nacházené dlouhodobě, již od konce 19. století. Tento nález představuje zatím největší artefakt, který byl nalezen v okolí města (délka 18 cm, šířka 9 cm, síla 7 cm). Chronologicky ho s největší pravděpodobností do kultury s nálevkovitými poháry. Analogie k němu nacházíme na blízké lokalitě Hlinsko u Lipníku nad Bečvou.

Samuel Španihel, Tereza Zbránková

Resumé

Kelč (Bez. Vsetín), ungebauter Teil der Gemeinde. Trichterbecherkultur. Hammeraxt. Einzelfund.

KELČ (OKR. VSETÍN)

Katastr obce. KŠK. Ojedinělý nález. Silicitová sekera.

Při uspořádání archeologické sbírky muzea ve Valašském Meziříčí se našla pazourková sekera, patrně z pozůstalosti po J. Očenáškově, nalezená na katastru Kelče. Jedná se o artefakt v nárysu lichoběžníkovitého tvaru s vybroušeným ostřím a vyštípaným tělem (obr. 10), příčný průřez je čočkovitý. Podle A. Přichystalá z Ústavu geologických věd Masarykovy univerzity Brno, kterému děkujeme za její posouzení, je zhotovena ze silicitu z glacienních sedimentů. Svým tvarem odpovídá nálezům známým z prostřední kultury se šňůrovou keramikou (Prusinovice I, skupina III: mohyla 7; Šebela 1999, Plate 91: 2), která je na Kelečsku prozatím doložena ojedinělými nálezy kamenných sekeromlatů (Šebela 1999, 71, Pl. 142: 7).

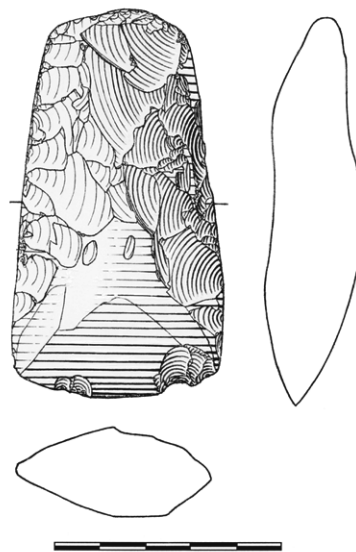
Samuel Španihel, Lubomír Šebela

Literatura

Šebela, L. 1999: *The Corded Ware Culture in Moravia and in the Adjacent Part of Silesia (Catalogue)*. Fontes Archaeologiae Moravicae 23. Brno: Archeologický ústav AV ČR, Brno.

Resumé

Kelč (Bez. Vsetín), „Kataster der Gemeinde“. Schnurkeramik. Einzelfund. Silexbeil.



Obr. 10. Kelč. Silicitová sekera kultury se šňůrovou keramikou. Kresba J. Brenner.

Abb. 10. Kelč. Feuersteinbeil der Schnurkeramik. Zeichnung J. Brenner.